

УДК 551.782.12 (477.8)

## МОНОГРАФІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ДЕЯКИХ ДВОСТУЛКОВИХ МОЛЮСКІВ З НЕОГЕНОВИХ ВІДКЛАДІВ ВОЛИНО-ПОДІЛЬСЬКОЇ ОКРАЇНИ СХІДНОЄВ- РОПЕЙСЬКОЇ ПЛАТФОРМИ

Тетяна Сметанюк\*

Львівський національний університет імені Івана Франка,  
вул. Грушевського, 4, Львів, Україна, 79005  
e-mail: tetiana.smetaniuk@lnu.edu.ua

На заході України неогенові відклади повсюдно поширені. На більшій частині території вони незгідно залягають на крейдових і перекриті відкладами четвертинної систем. У межах Львівщини неогенові відклади виведені на денну поверхню або штучно відслонені внаслідок антропогенної діяльності. Розрізи неогену складені різнофаціальними переважно морськими утвореннями міоцену, які містять численні залишки палеоорганізмів. Об'єктом дослідження є двостулкові молюски неогенових відкладів південно-західного краю Східноєвропейської платформи, які вивчали у чотирьох відслоненнях - біля сіл Страдч, Кожичі, Солуки, Поланки Львівської області. Монографічно вивчено та описано п'ять видів двостулкових молюсків, уперше виявлених у цих відслоненнях. Це види: *Ervillia pusilla* Philippi, 1836; *Panopea menardi* Deshayes, 1828; *Pecten besseri* Andrzejeweki, 1830; *Lithophaga lithophaga* Linne, 1758; *Glycymeris pilosus* (Linne), 1758. Результати їхнього вивчення дали змогу уточнити вік, виконати стратиграфічне розчленування і кореляцію неогенових розрізів, суттєво доповнити біостратиграфічну характеристику відкладів, виконати місцеву та регіональну кореляцію.

*Ключові слова:* монографічний опис, двостулкові молюски, міоцен, неогенова система, Східноєвропейська платформа.

Неогенові відклади Волино-Подільської окраїни Східноєвропейської платформи (ВПО СЄП) представлені міоценом і складені різнофаціальними переважно морськими утвореннями. Залягають вони на розмитій поверхні крейдових і покриваються переважно четвертинними відкладами. Загальна потужність не перевищує 100 м; вона різко збільшується на захід, від зони зчленування Східноєвропейської платформи з Зовнішньою зоною Передкарпатського прогину, де зростає до 1 000 м.

Стратиграфію неогенових відкладів ВПО СЄП досліджували А. М. Ломницький [17], В. Фрідберг [15], В. О. Горецький [4, 6-9], Л. М. Кудрін [10], О. С. Вялов [2, 4], А. С. Андреева-Григорович [1, 12] та інші. В їхніх працях є детальна пошарова характеристика неогенових розрізів заходу України, розроблено кореляційну стратиграфічну схему, наведено систематичний склад різних груп палеоорганізмів – численних у відкладах неогену [1, 4, 6-10, 12].

В міоценових відкладах ВПО ССП є залишки двостулкових моллюсків, які частково монографічно описані В. Фрідбергом, 1936 р. [15], В. О. Горецьким (в 70-х роках

XX ст. [4, 6-9]), І. Пагулою, 2011 р. [11].

Внаслідок антропогенної діяльності на території Львівщини виникають штучні відслонення неогенових відкладів, які містять викопні двостулкові моллюски. Ця публікація присвячена монографічному опису деяких видів двостулкових моллюсків із розрізів неогенових відкладів, уперше розкритих унаслідок людської діяльності в районі сіл Страдч, Лозина, Солуки, Домажир, Поланки, Кожичі Львівської області. Головним методом дослідження обрано морфолого-порівняльний. Зокрема, головну увагу звернуто на опис діагностичних рис решток, форму, розміри, характер опуклості стулок, будову внутрішньої і зовнішньої поверхонь, форму маківки, замкову площину тощо. У процесі досліджень з розрізів нижнього неогену Львівщини зібрано колекцію двостулкових моллюсків із 35 екземплярів, яка зберігається в Палеонтологічному музеї геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Матеріалом для досліджень були відбитки стулок і ядра п'яти видів : *Ervillia pusilla* Philippi, 1836; *Panopea menardi* Deshayes, 1828; *Pecten besseri* Andrzejoweki, 1830; *Lithophaga lithophaga* Linne, 1758; *Glycymeris pilosus* (Linne), 1758; які з відслонень біля с. Страдч, Солуки, Поланки, Кожичі Львівської області виявлені й описані вперше. Переважна більшість цих двостулкових моллюсків представлена відбитками стулок і ядрами.

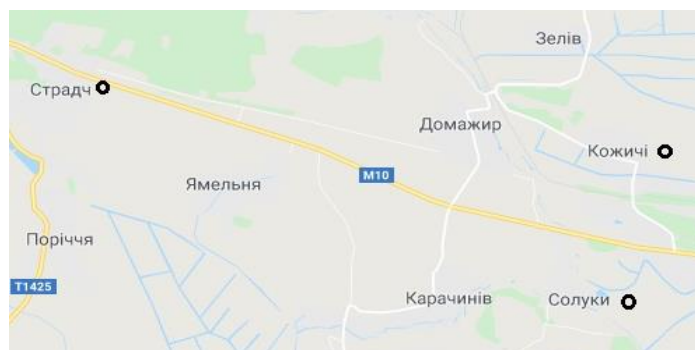


Рис. 1. Схематична карта розміщення відслонень неогенових відкладів

Родина *Mesodesmatidae*  
Рід *Ervillia* Turton, 1822

*Ervillia pusilla* Philippi, 1836

Рис. 2, фіг. 1

1936 *Ervillia pusilla* Friedber : Friedberg, S. 38, Tab.7, Fig. 10-21.

1964 *Ervillia pusilla* Philippi : Горецький, с. 312, таб. LIII, фіг. 2, таб. LIV, фіг. 1-4.

Матеріал. Численні відбитки зовнішньої поверхні стулок.

Опис. Відбитки стулок зазвичай маленькі, овальні, нерівнобічні, слабо опуклі, гладкі. Передній край звужений і дещо коротший, ніж задній. Маківки зміщені до переднього краю, трішки завернуті назад. Випуклість черепашки найбільш розвинута у верхній, примаківковій частині. Зовнішня поверхня черепашки гладка, з тонкими лініями наростання.

Розміри, мм: висота – 4,8-7,0; довжина – 3,0 -6,8.

Місцезнаходження. Кар'єр біля с. Солуки, Львівська область, баденський регіон міоцену.

Географічне і стратиграфічне поширення. Аквітан - тортон південно-західної Франції; неоген Північної Італії [16], міоцен Польщі [15], західної і південно-східної України [2, 4-6, 8, 10].

Родина *Saxicavidae*  
 Рід *Panopea* Menard, 1807

*Panopea menardi* Deshayes, 1828

Рис. 2, фіг. 2, а, б

*Panopea faujasii* Basterot : Basterot, 1825, p. 95; Dubois de Montpereux, 1831, p. 51, tab. 4, fig. 1–4;

*Panopea menardi* Deshayes: Deshayes, 1828, vol.13, p. 22; Homes, 1870, S. 29-30, Taf. II, Fig.1-3; Горещкий, 1964, с. 206–217, табл. IV, фіг.1; табл. IXIII; табл. XX, фіг. 1, 2; табл. XXI, фіг. 1.

*Panopea rudolphii* Eichwald : Eichwald, 1830, S. 204, Nr. 55; 1850, с. 76-77, табл. VI, fig. 12; 1853, p. 131-132, tab. 6, fig. 12.

*Glycymeris menardi* Desh. var. *rudolphii* Friedberg: Friedberg, 1934, S. 24, Taf. 3, Fig. 15–16, Tab. 4, Fig. 1–2.

Матеріал. Два екземпляри у вигляді зовнішнього і внутрішнього ядер.

Опис. Ядра великі, овально видовжені, часто кутасті на краях, сильно опуклі. Маківка широка, слабо виражена, значно зміщена до переднього краю. Зовнішня поверхня гладка, з концентричними лініями, розділеними вузькими, борознами. Мантійна лінія добре виражена, з глибоким синусом. М'язові відбитки однакового розміру, овальні.

Розміри, мм.

Номер зразка	Висота	Довжина
К-1	45,0	107,0
К-2	53,5	112,0

Місцезнаходження. Зразки виявлені у середньому міоцені відслонення біля с. Кожичі Львівської області.

Географічне і стратиграфічне поширення. Міоцен Польщі [13, 15, 18], Західної України [2, 4-8, 10].

Родина *Pectinidae*  
Рід *Pecten* Muller, 1776

*Pecten besseri* Andrzejoweki, 1830

Рис. 2, фіг. 3

*Pecten besseri* Andrzejoweki: Andrzejoweki, 1830, p. 103, pl. VI, fig. V; Hilber, 1882, S. 30, Taf. 3, Fig. 3–5; Горєцький, 1964, с. 231–232, табл. XVIII, фіг. 1, 2.

*Pecten arenicola* Eichwald : Eichwald, 1831, S. 213.

*Flabelliptecten besseri* Doperet et Homan : Doperet et Homan, 1910, p. 112-122, tab. 13, fig. 2–3; Roger, 1939, p. 249; Csepregy-Meznerics, 1960, p. 14, pl. V, fig. 7, pl. VI.

Матеріал. Чотири добре збережені екземпляри : два відбитки зовнішньої поверхні стулок і дві стулки.

Опис. Черепашки середньої величини (великі екземпляри сягають понад 70 мм довжини), нерівностулкові, округло-трикутні, слабо нерівносторонні, ребристі. Права стулка випукла з ребрами ущільненими (до 23), ширина яких більша від проміжків між ними. Вушка майже однакові; передні дещо більші зі слабкою виїмкою. Зовнішня поверхня стулок і вушок покрита тонкими слідами наростання. Внутрішня поверхня гладка, із заглибленими жолобками, які відповідають зовнішнім радіальним ребрам.

Ліві стулки плоскі, зі слабкою вгнутістю у верхніх примаківкових частинах. Вушка плоскі, з багаточисленними тонкими лініями наростання. Радіальні ребра стисненні з боків, заокруглені. Тонкі концентричні лінії наростання зовнішньої поверхні добре виражені. Внутрішня поверхня з негативною скульптурою. На внутрішніх поверхнях багатьох стулок видно округлі місця прикріплення м'язів.

Розміри, мм:

Номер зразка	Висота	Довжина
С-1	20,0	21,5
С-2	21,0	21,4
С-3	33,0	34,4
С-4	70,0	78,0

Зауваження. В миколаївських шарах (піски і пісковики) району Миколаєва черепашки цього виду трапляються досить часто. За безпосереднього порівняння їх з черепашками *P. besseri* інших місцезнаходжень (Підгірці, Шушковці, Жуківці) відмічається їх відносно невелика величина. Інших відмінностей на таких черепашках не простежується., піски верхнього баденію.

Місцезнаходження. Середній міоцен; відслонення біля с. Страдч Львівської області.

Географічне і стратиграфічне поширення. Гельвет і тортон Польщі [13, 18], Трансільванії, північно-західної частини Болгарії, Венського басейну, гельвет Північної Італії [16], міоцен Західної України [2, 4-6, 8, 10].

Родина *Glycymeridae*  
Рід *Glycymeris* Costa, 1778

*Glycymeris pilosus* (Linne), 1758

Рис. 2, фіг. 4 а, б

1767 *Arca pilosa* Linne: Linne, p. 1143.

1870 *Pectunculus pilosus* Hoernes : Hoernes, S. 316, Taf. 41, Fig. 1–3, 5, 8, 9.

1952 *Pectunculus pilosus* Hoernes : Казакова, с. 211–213, табл. 1, фіг. 1-5.

1964 *Glycymeris pilosus* (Linne): Горещкий, с. 298–304, табл. X, фіг. 1-3; табл. XI, фіг. 4; табл. XII, фіг. 1; табл. XIII, фіг. 1, 2.

Матеріал. Чотири стулки хорошої збереженості.

Опис. Стулки товстостінні, приблизно однакового розміру, округлі, рівносторонні, з центрально розміщеною невисокою маківкою, таксодонтним зубним апаратом. Замкова площадка стулок дугоподібно вигнута, складається з двох гілок, на яких розвинуті поперечні зуби. У своїй верхній частині вона зрізана нижнім краєм лігаментної площадки у вигляді арки. Зуби утворюють дві гілки з боків від маківки. Загальна кількість зубів сягає 20. Зуби коліно подібно вигнуті, розміщені паралельно; їх розділяють заглибини для компліментарних зубів протилежної стулки. Зуби однакової будови, але розрізняються розміром – крайні меншого розміру. На гребнях зубів є незначні заглибини.

Внутрішня поверхня стулок зазвичай гладка. Мантійна лінія суцільна. М'язові відбитки однакового розміру, передній дещо вищий. По краю внутрішньої поверхні простежується зазубреність. Співвідношення висоти і довжини черепашок непостійні. Зрідка трапляються форми з однаковими вимірами висоти і довжини.

Зовнішня поверхня черепашки гладка, з тонкими і грубшими концентричними лініями наростання. Інколи вони хвилясті.

Розміри, мм:

Номер зразка	Довжина	Висота	Ступінь опуклості	Примітки
	40,0	39,0	13,0	Ліва стулка
	40,5	37,5	12,0	Ліва стулка
	36,4	37,5	13,0	Права стулка
	52,0	51,0	18,0	Права стулка

Місцезнаходження. Кар'єр біля с. Солуки, Львівська область, баденський регіонарус міоцену.

Географічне і стратиграфічне поширення. Нижній, середній міоцен Західної Європи [16, 18], міоцен Західної України [2, 4-6, 8, 10].

Родина *Mytiliclae*

Рід *Lithophaga* Bolten in Roding, 1798

*Lithophaga lithophaga* Linne, 1758

Рис. 2, фіг. 5

1758 *Lithophaga lithophaga* Linne: Linne, T. I, P. I.

1837 *Lithodomus dactyloides* Pusch : Pusch, S. 91, Taf. IX, Fig. 4.

1870 *Lithodomus avitensis* Hoernes : Hoernes, S. 354, Taf. 45, Fig. 12.

1914 *Lithodomus avitensis* Cossmann et Peyrot: Cossmann et Peyrot, p. 219, tab. II, fig. 27 – 30.

1936 *Lithodomus lithophagus* Friedberg : Friedberg, S. 198, Taf. 30, Fig. 16–17.

1964 *Lithophaga lithophaga* Linne: Горещкий, с. 200–205, табл. XXXVI, фіг. 3-6.

Матеріал. Два екземпляри у вигляді ядер.

Опис. Ядра середніх розмірів, циліндричні, рівностулкові. Передній край круглий, дещо звужений; нижній – прямий або трохи вигнутий; задній – круглий, до верху поступово переходить у дугоподібний вигнутий верхній край.

Розміри, мм :

Номер зразка	Висота	Довжина	Товщина
П-1	15,0	27,0	14,5
П-2	17,0	43,0	14,0

Місцезнаходження. Середній міоцен, околиці с. Поланки Львівська обл.

Географічне і стратиграфічне поширення. Аквітан, бурдигал Західної Франції, Італії [16]; гелвет Західної Франції, Швейцарії, Австрії [12, 13]; тортон Болгарії, Угорщини, Трансільванії, західних областей України [2, 4-6, 8, 10]; пліоцен Марокко [18].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андреева-Григорович А. С. Схема стратиграфії неогенових відкладів Західного (Центрального) Паратетису в межах України / А. С. Андреева-Григорович, Я. О. Кульчицький, А. В. Іваніна [та ін.] // Палеонтол. збірник. – 1996. - № 31. – С. 8- 76.
2. Бабинец А. Е. Путеводитель экскурсии съезда Карпато-Балканской ассоциации / А. Е. Бабинец, В. С. Буров, О. С. Вялов [и др.]. – Львов : Изд-во Львов. ун-та, 1958. – 88 с.
3. Барг І., Старін Д. Конксько-сарматські *Ervilia* (Bivalvia) Борисфенської затоки та їхнє стратиграфічне значення / І. Барг, Д. Старін // Палеонтол. збірник. – 2009. - № 41. – С. 37-42.

4. Венглинский И. В. Стратотипы миоценовых отложений Вольно-Подольской плиты, Предкарпатского и Закарпатского прогибов / И. В. Венглинский, В. А. Горецкий. – Киев : Наук. думка, 1979. – 176 с.
5. Вялов О. С. Краткий геологический путеводитель по Львову / О. С. Вялов, В. А. Горецкий, Л. Н. Кудрин, С. И. Пастернак. – Львов : Изд. центр Львов. ун-та, 1954. – 46 с.
6. Горецкий В. А. Биостратиграфия миоценовых обложений Вольно-Подольской плиты: автореферат дисс. на соискание ученой степени доктора геолого-минералогических наук / В. А. Горецкий. – Львов, 1964. – 48 с.
7. Горецкий В. А. О барановских слоях нижнего тортоня юго-западной окраины Русской платформы / В. А. Горецкий // Геол. сб. – 1954. – № 1. – С. 62–72.



Рис. 2. Деякі двостулкові моллюски з середнього міоцену, баденського регіонарусу Львівщини.  
 Фіг. 1. *Ervillia pusilla* Philippi, 1836, кривчицькі шари, відслонення біля с. Солуки. × 1.  
 Фіг. 2. *Panopea menardi* Deshayes, 1828, відслонення біля с. с. Кожичі. × 1/2.  
 Фіг. 3. *Pecten besseri* Andrzejoweki, 1830, знесенські шари, с. Страдч. × 1.  
 Фіг. 4. *Glycymeris pilosus* Linne, нараєвські шари, відслонення біля с. Кожичі. × 1.  
 Фіг. 5. *Lithophaga lithophaga* Linne, 1758, нараєвські шари, відслонення біля с. Паланки. × 1.

8. Горецкий В. А. Волино-Подольська плита / В. А. Горецкий, В. Я. Дідковський // Стратиграфія УССР. – Киев : Наукова думка, 1975. – С. 82-111.

9. *Горецький В. О.* До біостратиграфії міоценових відкладів Волино-Поділля / В. А. Горецький // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геол. – 1962. – Вип. 1. – С. 13–20.
10. *Кудрин Л. Н.* Стратиграфия, фашии и экологический анализ фауны палеогеновых и неогеновых отложений Предкарпатья / Л. Н. Кудрин. – Львов : Изд-во Львов. ун-та, 1966. – 173 с.
11. *Пагула І.* Деякі види двостулкових молюсків з неогенових відкладів північно-західної околиці смт. Рудно / І. Пагула // Палеонтол. збірник. – 2011 - № 43. – С. 90-96.
12. *Andreyeva-Grigorovich A. S.* New data on the stratigraphy of the folded Miocene Zone at the front of the Ukrainian Outer Carpathians. Acta Geol. Polonica / A. S. Andreyeva-Grigorovich, N. Oszczytko, A. Slaczkа [et al.]. – 2008. – Vol. 58. – N 3. – P. 325–353.
13. *Baranowska-Zarzycka Z.* Atlas skamieniłości przewodnich i charakterystycznych / Z. Baranowska-Zarzycka, W. Barwicz-Piskorz, G. Czapowski [et al.] // Budowa geologiczna Polski. – 1996. – Т. 3. – 1074 s.
14. *Farve E.* Description des mollusques fossils de la craie des environs de Lemberg en Galicie / E. Farve. – Geneve, 1869.
15. *Friedberg W.* Mieczaki miocénskie ziem Polskich. Cz. II. Małże / W. Friedberg. – Krakow, 1934–1936. - P. 1–283.
16. *Hilgen F.* Micropaleontology. Integrated stratigraphy and astronomical calibration of Serravallian Tortonian boundary section at Monte Gibliscemi (Sicily, Italy) / F. Hilgen, W. Krijgsman, I. Raffi [et al.]. – 2000. – Vol. 38. – P. 181–211.
17. *Łomnicki A. M.* Materiały do miocénskiej fauny Lwowa i najbliższej okolicy / A. M. Łomnicki // Kosmos. – 1897. – S. 18.
18. *Oszczytko N.* Carpathian Foredeep Basin (Poland and Ukraine): Its Sedimentary, Structural, and Geodynamic Evolution .The Carpathians and their foreland : Geology and hydrocarbon resources / N. Oszczytko, P. Krzywiec, I. Popadyuk [et al.] // AAPG Memoir. – 2006. – Vol. 84. - P. 261–318.

## REFERENCE

1. *Andreieva-Hryhorovych A. S.* Skhema stratygrafii neohenovykh vidkladiv Zakhidnoho (Tsetralnoho) Paratetyсу v mezhakh Ukrainy / A. S. Andreieva-Hryhorovych, Ya. O Kulchytskyi, A. V. Ivanina [ta in.] // Paleontol. zbirnyk. – 1996. № 31. – S. 8 76.
2. *Babynets A. E.* Putevodytel ekskursyy s'ezda Karpato-Balkanskoj assotsyatsyy / A. E. Babynets, V. S. Burov, O. S. Vialov [i dr.]. – Lvov : Yzd-vo Lvov. un-ta, 1958. – 88 s.
3. *Barh I., Starin D.* Konksko-sarmatski Ervilia (Bivalvia) Borysfenskoj zatoky ta yikhnie stratygrafichne znachennia / I. Barh, D. Starin // Paleontol. zbirnyk. – 2009. - № 41. – S. 37-42.
4. *Venhlynskyi Y. V.* Stratotypy myotsenovykh otlozhenyi Volyno-Podolskoj plyty, Predkarpatskoho i Zakarpatskoho prohybov / Y. V. Venhlynskyi, V. A. Horetskyi. – Kyev : Nauk. dumka, 1979. – 176 s.
5. *Vialov O. S.* Kratkyi heolohycheskyi putevodytel po Lvovu / O. S. Vialov, V. A. Horetskyi, L. N. Kudryn, S. Y. Pasternak. – Lvov : Yzd. tsentr Lvov. un-ta, 1954. – 46 s.
6. *Horetskyi V. A.* Byostratyhrafyia myotsenovykh oblozhenyi Volyno-Podolskoj plyty: Avtoreferat dyss. na soyskanye uchenoi stepeny doktora heoloho-myneralohycheskykh nauk / V. A. Horetskyi. – Lvov, 1964. – 48 c.
7. *Horetskyi V. A.* O baranovs'kykh sloiakh nyzhnego tortona yuho-zapadnoi okraуny Russkoj platformy / V. A. Horetskyi // Heol. sb. – 1954. – № 1. – S. 62–72.
8. *Horetskyi V. A.* Volyno-Podilska plyta / V. A. Horetskyi, V. Ya. Didkovs'kyi // Stratyhrafyia USSR. – Kyev : Naukova dumka, 1975. – S. 82-111.
9. *Horetskyi V. O.* Do biostratygrafii miotsenovykh vidkladiv Volyno-Podillia / V. A. Horetskyi // Visn. Lviv. un-tu. Ser. heol. – 1962. – Vyp. 1. – S. 13–20.
10. *Kudryn L. N.* Stratyhrafyia, fatsyy y ekolohycheskyi analiz faуny paleohenovykh y neohenovykh otlozhenyi Predkarpattia / L. N. Kudryn. – Lvov : Yzd-vo Lvov. un-ta, 1966. – 173 s.



11. *Pahula I.* Deiaki vydy dvostulkovykh moliuskiv z neohenovykh vidkladiv pivnichno-zakhidnoi okolytsi smt. Rudno / I. Pahula // Paleontol. zbirnyk. – 2011 № 43. – S. 90–96.
12. *Andreyeva-Grigorovich A. S.* New data on the stratigraphy of the folded Miocene Zone at the front of the Ukrainian Outer Carpathians. Acta Geol. Polonica / A. S. Andreyeva-Grigorovich, N. Oszczytko, A. Slaczka [et al.]. – 2008. – Vol. 58. – N 3. – P. 325–353.
13. *Baranowska-Zarzycka Z.* Atlas skamieniołości przewodnich i charakterystycznych / Z. Baranowska-Zarzycka, W. Barwicz-Piskorz, G. Czapowski [et al.] // Budowa geologiczna Polski. – 1996. – T. 3. – 1074 s.
14. *Farve E.* Description des mollusques fossils de la craie des environs de Lemberg en Galicie / E. Farve. – Geneve, 1869.
15. *Friedberg W.* Mieczaki miocenne ziem Polskich. Cz. II. Małże / W. Friedberg. – Krakow, 1934–1936. – P. 1–283.
16. *Hilgen F.* Micropaleontology. Integrated stratigraphy and astronomical calibration of Serravallian Tortonian boundary section at Monte Gibliscemi (Sicily, Italy) / F. Hilgen, W. Krijgsman, I. Raffi [et al.]. – 2000. – Vol. 38. – P. 181–211.
17. *Łomnicki A. M.* Materyaly do miocenskiej fauny Lwowa i najblizniej okolicy / A. M. Łomnicki // Kosmos. – 1897. – S. 18.
18. *Oszczypko N.* Carpathian Foredeep Basin (Poland and Ukraine): Its Sedimentary, Structural, and Geodynamic Evolution. The Carpathians and their foreland : Geology and hydrocarbon resources / N. Oszczytko, P. Krzywiec, I. Popadyuk [et al.] // AAPG Memoir. – 2006. – Vol. 84. – P. 261–318.

Стаття надійшла до редколегії 12.06.2020 р.  
 Прийнята до друку 15.08.2020 р.

## MONOGRAPHIC STUDY OF SOME BIVALVE MOLLUSCS FROM NEOGENE OF THE VOLYN-PODILLIYA MARGIN OF THE EASTERN EUROPEAN PLATFORM

**Tetyana Smetanyuk**

*Ivan Franko National University of Lviv,  
 Hrushevskij Str. 4, Lviv, Ukraine, UA–79005  
 e-mail: tetiana.smetaniuk@lnu.edu.ua*

In Western Ukraine, Neogene deposits are widespread. In most parts of the territory, they disagree with the Cretaceous and covered with Quaternary deposits. Within the Lviv region, Neogene sediments are brought to the surface or artificially exposed due to anthropogenic activity. Neogene sequences are composed of multifacial mainly marine Miocene deposits, which contain numerous remains of paleoorganisms. The object of the study are bivalve mollusks of Neogene of the of Volyn-Podillia margin of the Eastern European platform (VPM EEP), which were studied in four outcrops near the villages of Stradch, Kozhichi, Soluki, Polanka, Lviv region. Five species of bivalve molluscs first discovered in these outcrops have been studied and described in a monograph. These species are: *Ervillia pusilla* Philippi, 1836; *Panopea menardi* Deshayes, 1828; *Pecten besseri* Andrzejoweki, 1830; *Lithophaga lithophaga* Linne, 1758; *Glycymeris pilosus* (Linne), 1758. The results of their study made it possible to clarify the age, perform stratification and correlation of Neogene sequences, significantly supplement the biostratigraphic characteristics of sediments. perform local and regional correlation.

*Keywords:* monographic description, bivalve mollusks, Miocene, Neogene system, Eastern European platform.